Oplegnotitie

Agendapunt	Onderwerp	Kenmerk	Portefeuillehouder
04.	Begrotingswijziging 2026 – Frictiekosten ontvlechting bedrijfsvoering		Mevr. M. Mulder
Dagelijks Bestuur	**Algemeen Bestuur**	**Samensteller**	
18 juni 2026 8 oktober 2026	5 november 2026	Dhr. M. van Dalen Dhr. E.J. Slot-Rebel	

Inhoud

Op 9 april 2026 (VRGZ) en 16 april 2026 (GGD Gelderland-Zuid) hebben de algemeen besturen het definitieve besluit genomen om de gezamenlijke bedrijfsvoering te beëindigen en voor beide organisaties uiterlijk 31 december 2027 een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie in te richten.

De ontvlechting heeft zowel incidentele (eenmalige) als structurele (terugkerende) financiële gevolgen. Deze begrotingswijziging gaat in op de incidentele frictie kosten. In dit kader is door het algemeen bestuur van de VRGZ en de GGD ingestemd met gezamenlijke incidentele frictiekosten ter hoogte van maximaal € 2,25 miljoen.

Eenmalige kosten
De eenmalige kosten voor de ontvlechting en het opzetten van twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties worden geraamd op maximaal € 2,25 miljoen. Deze raming is onder andere gebaseerd op:

- Kosten voor het (her)inrichten van processen, systemen en contracten;
- Externe kosten (zoals inhuur en (juridisch) advies).

Voorgesteld is, bij het vaststellen van de concept jaarrekening 2025 van de GGD GZ, dat een deel van deze kosten wordt gedekt vanuit een specifiek gevormde reserve, opgebouwd uit het gerealiseerde resultaat over 2025 van de GGD GZ (€ 500.000) en het verwachte resultaat over 2026 (€ 250.000). Hiermee komt het totaal van de reserve op € 750.000. Na inzet van deze middelen resteert een gezamenlijk te financieren bedrag van in totaal € 1.500.000. Dit restant wordt toegerekend aan VRGZ en GGD GZ op basis van de verwachte verdeling van de kosten tussen beide organisaties.

Dekking
De kosten worden gedekt via een incidentele gemeentelijke bijdrage in 2026, conform het besluit van het algemeen bestuur. Zowel VRGZ als GGD GZ verwerken de frictiekosten bijdrage op de balans. Kosten die niet in 2026 tot realisatie komen, worden volgens besluit doorgeschoven naar 2027 en in dat jaar onttrokken aan de balanspositie. Hierdoor is geen begrotingswijziging voor incidentele lasten in 2027 noodzakelijk.

De verdeling van de kosten over de gemeenten vindt plaats op basis van het aantal inwoners per gemeente.

Financiële consequenties

Gemeenten - verdeelsleutel inwoneraantallen	Inwoners 1-1-2026	Percentage	VRGZ	GGD	Totaal
Berg en Dal	35.914	6,09%	62.861	28.418	91.279
Beuningen	26.775	4,50%	46.494	21.019	67.514
Buren	27.968	4,74%	48.953	22.131	71.083
Culemborg	30.499	5,17%	53.383	24.133	77.516
Druten	19.943	3,35%	34.631	15.656	50.287
Heumen	16.957	2,87%	29.680	13.418	43.098
Maasdriel	26.267	4,09%	42.278	19.113	61.390
Neder-Betuwe	25.890	4,39%	45.316	20.486	65.802
Nijmegen	189.500	32,11%	331.685	149.948	481.633
Tiel	42.598	7,22%	74.560	33.707	108.267
West Betuwe	53.412	9,05%	93.488	42.264	135.752
West Maas en Waal	20.750	3,49%	36.032	16.289	52.321
Wijchen	42.292	7,11%	73.439	33.201	106.640
Zaltbommel	30.750	4,79%	49.493	22.375	71.868
Mook en Middelaar	8.125	1,04%	10.708	4.841	15.549
Totaal	**597.640**	**100%**	**1.033.000**	**467.000**	**1.500.000**

NB de verdeling in percentages is conform de huidige systematiek in de begroting GGD. De percentages lopen niet exact gelijk aan de verdeling van inwoners, omdat er in de begroting GGD gecorrigeerd wordt voor het aantal uniforme taken dat gemeenten afnemen. Een gemeente met minder inwoners die meer uniforme taken afneemt kan een hoger percentage hebben dan een gemeente met meer inwoners die minder uniforme taken afneemt.

Facturatie

Zowel GGD GZ als VRGZ sturen een factuur voor de frictiekosten naar gemeenten. Begin 2028 rapporteren beide organisaties in de jaarrekening over het resultaat en de besteding van frictiekosten, kosten van de nieuwe inrichting en personele kosten. Er volgt geen accountantsverklaring voor de besteding. Het is onderdeel van de jaarrekeningen van beide organisaties.

Te factureren

	Totaal	VR	GGD
Frictiekosten verdeling	2.250.000	1.032.882	1.217.118
Bestemde reserve frictiekosten (2024, 2025, 2026)	-750.000	0	-750.000
Totale incidentele frictiekosten bijdrage door gemeenten	**1.500.000**	**1.032.882**	**467.118**

Reactie Dagelijks bestuur VRGZ op zienswijzen gemeenteraden

Conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zijn gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om voorafgaand aan besluitvorming door het Algemeen Bestuur een zienswijze bij het Dagelijks Bestuur in te dienen. Gemeenteraden zijn verzocht hun zienswijze voor 3 oktober 2026 kenbaar te maken. Inmiddels hebben bijna alle gemeenten een zienswijze aangeleverd, bij een aantal gemeenten is er nog sprake van een conceptzienswijze. Een aantal gemeenten kiezen ervoor om geen zienswijze in te dienen. U ontvangt hierbij een weergave van de zienswijzen (incl. de concepten) die ingediend zijn op de begrotingswijziging 2026 (stand van zaken 9 oktober 2026)

Op 8 oktober 2026 heeft het Dagelijks Bestuur VRGZ haar reactie op de zienswijzen vastgesteld (zie bijlage a). De ontvangen zienswijzen laten een overwegend positief beeld zien. Gemeenten onderschrijven de noodzaak van de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van de VRGZ en GGD Gelderland-Zuid en kunnen instemmen met de voorgestelde begrotingswijziging 2026. Daarbij vragen zij nadrukkelijk aandacht voor beheersing van de frictiekosten, transparante en tijdige informatievoorziening, betrokkenheid van gemeenten bij vervolgbesluitvorming en borging van de continuïteit van dienstverlening gedurende de transitie. Daarnaast wordt verzocht eventuele financiële voordelen ten gunste te laten komen van de deelnemende gemeenten en duidelijke afspraken te maken over de financiële afwikkeling van de ontvlechting.

Het DB heeft geconstateerd dat de zienswijzen geen aanleiding geven om de voorgestelde begrotingswijziging inhoudelijk aan te passen. De ontvangen aandachtspunten worden betrokken bij de

verdere uitvoering van het ontvlechtingsproces en de periodieke voortgangsrapportages aan het algemeen bestuur.

Beslispunten

1. Instemmen met aanpassen begroting VRGZ 2026 met een bedrag ad € 1.033.000
2. Instemmen met een incidentele aanvullende gemeentelijke bijdrage 2026 ad € 1.033.000

Bijlagen

a. Raadsbrief met oordeel en conclusies DB VRGZ t.a.v. zienswijzen begrotingswijziging 2026
b. Overzicht van zienswijzen d.d. 9 oktober 2026